

Vreme: 16.07.2026 12:30

Medij: blic.rs

Link: <https://www.blic.rs/biznis/vesti/mikroplastika-u-casi-vode/k2rccwy>

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

Naslov: Novi EU standard u ispitivanju vode: Evo koliko mikroplastike ima u vašoj čaši

3652

Prema podacima Instituta za vode "Josip Juraj Štrosmajer", vidi se da je nakon tretmana i u distributivnoj mreži Hrvatske u vodi utvrđena prosečna koncentracija od 0,144 čestica prioriternih polimera po litru, odnosno približno jedna čestica mikroplastike na sedam litara vode. Podaci objavljeni u Izveštaju o zdravstvenoj bezbednosti vode za ljudsku potrošnju u Republici Hrvatskoj za 2025. godinu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo navode da su dobijeni rezultati uporedivi ili niži od vrednosti navedenih u dostupnoj evropskoj literaturi, koje se kreću od približno 0,9 do približno 2 čestice po litru, što je višestruko veće od prosečne vrednosti izmerene u Hrvatskoj. Istovremeno, naglašava se da takva poređenja treba tumačiti sa oprezom jer koncentracije mikroplastike značajno zavise od veličine čestica uključenih u merenje i primenjene analitičke metodologije. "Najveća vrednost ovog istraživanja nije sama izmerena vrednost, već činjenica da je Hrvatska prvi put uspostavila nacionalnu referentnu vrednost određenu prema zajedničkoj evropskoj metodologiji. U nauci jedno merenje retko daje definitivan odgovor." Dobija vrednost samo kada postane deo dugoročnog niza uporedivih merenja. Upravo tako se stvaraju pouzdani podaci na kojima se zasnivaju odgovorne odluke o zaštiti i upravljanju vodnim resursima", rekao je direktor Instituta za vode "Josip Juraj Štrosmajer", vanredni prof. dr Mario Šiljeg. Naglašavaju da je mikroplastika danas široko rasprostranjena u vodi, hrani i životnoj sredini, a ovo istraživanje prvi put pruža Hrvatskoj nacionalne podatke prikupljene po jedinstvenim pravilima. Svetska zdravstvena organizacija među ključnim izazovima u ovoj oblasti ističe razvoj međunarodno uporedivih metoda merenja, kako bi zemlje mogle pouzdano da upoređuju i prate rezultate tokom vremena. Evropsko praćenje obuhvata čestice mikroplastike veličine od 20 mikrometara do 5 milimetara. Nanoplastika nije uključena u ovaj raspon jer su to mnogo manje čestice za koje se međunarodno uporedive metode merenja još uvek razvijaju. Pored obaveznih merenja propisanih evropskom metodologijom, Institut je proširio istraživanje i na analizu sirove vode. Ovo je prvi put omogućilo praćenje šta se dešava sa mikroplastikom tokom procesa pripreme vode za ljudsku potrošnju. Analize su pokazale da je u posmatranim sistemima vodosnabdevanja koji koriste površinske vode, broj mikroplastičnih čestica smanjen u proseku za 94,7 odsto tokom tretmana. "Tehnologije prečišćavanja vode razvijaju se decenijama kako bi se uklonile zagađivači iz vode i zaštitilo ljudsko zdravlje. Rezultati ovog istraživanja pokazuju da se u posmatranim sistemima efikasno uklanjaju i mikroplastične čestice obuhvaćene evropskom metodologijom. Ovo potvrđuje da je kvalitet javnog vodosnabdevanja zasnovan na stručnosti, modernoj tehnologiji i kontinuiranom ulaganju u sisteme koji štite zdravlje građana", istakao je Šiljeg. Institut naglašava da objavljeni rezultati predstavljaju početak nacionalnog praćenja mikroplastike u vodi za ljudsku potrošnju u Hrvatskoj i važan korak u daljem razvoju sistema praćenja ovog novog indikatora kvaliteta vode. Njihova najveća vrednost nije samo u današnjim rezultatima, već u činjenici da će omogućiti procenu budućih promena na osnovu pouzdanih merenja. Jer bezbednost vode se ne zasniva na pretpostavkama. Zasnovana je na podacima. Podsećanja radi, Institut za vode Josipa Juraja Štrosmajera osnovan je Uredbom Vlade Republike Hrvatske krajem 2021. godine, a za samo nekoliko godina razvio je stručne i laboratorijske kapacitete za praćenje prema metodologiji koju je usvojila Evropska komisija 2024. godine. (Izvor: Tportal)

